

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ဘယ်လောက် အရေးပါလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

“ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ဘယ်လောက် အရေးပါလဲ” (နေသွင်ညိုကား)

ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့တဲ့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမှာ တိုင်းရင်းသားပါတီတွေ အနိုင်ရခဲ့ကြပါတယ်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ တစ်ခဲနက် အနိုင်ရခဲ့တဲ့ အာဏာရ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဝင်ပြိုင်ခဲ့တဲ့ မဲဆန္ဒနယ်တွေထဲက တဝက်မှာပဲ အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲက မဲဆန္ဒနယ် ၁၉ ခုအတွက် ရွေးချယ်တာဖြစ်လို့ လွှတ်တော်တွေအတွက် သိသာတဲ့ သက်ရောက်မှု မရှိနိုင်ပေမယ့် နိုင်ငံရေးမှာတော့ သိသိသာသာ ဝယ်ကံတွေ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲအခင်းအကျင်း

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲဟာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအစိုးရလက်ထက်မှာ ပထမဆုံးကျင်းပတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်ပြီး ၂၀၂၀ အကြို လူထုစစ်တမ်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ၉ နေရာ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ၃ နေရာ၊ ပြည်နယ်လွှတ်တော် ၇ နေရာအတွက် ယှဉ်ပြိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပါတီပေါင်း နှစ်ဒါဇင် ဝင်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး အနိုင်ရပါတီ ၇ နေရာအတွက် ယှဉ်ပြိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပါတီပေါင်း နှစ်ဒါဇင် ဝင်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး အနိုင်ရပါတီ ၅ ပါတီ ထွက်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ၉ နေရာမှာ အနိုင်ရတဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပြီးရင် ဒုတိယလိုက်တာက ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (SNLD) ဖြစ်ပါတယ်။ SNLD ဟာ ရှမ်းပြည်နယ်ထဲမှာ ကျေးသီးနဲ့ မိုင်းရှူးမြို့နယ်တွေ ၆ နေရာမှာ အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အမ်းမဲဆန္ဒနယ်မှာ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီက ဒေါက်တာအေးမောင်က အနိုင်ရပြီး၊ ကယားပြည်နယ် ဖရူဆို မဲဆန္ဒနယ်မြေမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ ဒီမိုကရေစီပါတီ (ကယားပြည်နယ်) က အနိုင်ရပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီက ရှမ်းပြည်နယ် ကျိုင်းတုံနဲ့ မွန်ပြည်နယ် ချောင်းဆီနယ်မြေတွေမှာ အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲနှစ်ခု

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွေဟာ အများအားဖြင့် လွှတ်တော်နိုင်ငံရေးမှာ အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ အနေအထားတော့ မရှိပါဘူး။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင် ဦးဝင်းထိန်က “အန်ကယ်တို့က မူလကတည်းက အများစု (Majority) ရထားပြီးသားဆိုတော့ လွှတ်တော်ရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို သွားထိခိုက်ဖို့ နည်းတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

အန်အယ်ဒီက လက်ရှိ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ နေရာ ၂၅၀၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်မှာ ၁၃၂ နေရာ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်လွှတ်တော်တွေမှာ ၄၉၆ နေရာအထိ အများစု နေရာရရှိထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြီးခဲ့တဲ့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားစရာတော့ ရှိပါတယ်။ ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်း အန်အယ်ဒီက ပထမဆုံးရွေးကောက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ဟာ လွှတ်တော်ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအပေါ် လွှမ်းမိုးမှု မရှိခဲ့ပေမယ့် နိုင်ငံရေးအဓိပ္ပာယ် ရှိခဲ့ပါတယ်။ အကြီးဆုံး အတိုက်အခံပါတီကြီးက လွှတ်တော်နိုင်ငံရေးထဲကို စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး နောက်ထပ် သုံးနှစ်အကြာမှာ ကျင်းပတဲ့ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမှာ တောင်ပြိုကမ်းပြို အနိုင်ရဖို့အထိ ဦးတည်ခဲ့

ပါတယ်။ ဒါတင်မက အရေးကြီးတဲ့ တခြားအကြောင်းတွေလည်းရှိပါတယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာအတွက်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း

အထူးသဖြင့် ရှမ်းတိုင်းရင်းသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (SNLD) အတွက် ရှမ်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်တွေမှာ အများဆုံး အနိုင်ရခဲ့တာ၊ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲက မာန်အောင်မဲဆန္ဒနယ်မြေမှာ ရုံးနိမ့်ခဲ့တဲ့ ဒေါက်တာအေးမောင်ဟာ တစ်နှစ်ကျော်အကြာမှာ အမ်းမဲဆန္ဒနယ်ကနေ ပြန်လည်အနိုင်ရတာတွေက ထူးခြားပါတယ်။ မွန်ပါတီတွေ မညီမညွတ်ဖြစ်နေတဲ့ ချောင်းဆီမဲဆန္ဒနယ်မြေမှာ ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီက အာဏာရပါတီကို ကျော်တက်သွားတာကလည်း ထူးခြားပါတယ်။

သိသာတဲ့ အချက်က ပြည်ထောင်စုပါတီလို့ ကြွေးကြော်နေတဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဟာ တိုင်းရင်းသားနယ်မြေတွေ အားလုံးနီးပါးမှာ သိသိသာသာ ရုံးနိမ့်ခဲ့ပါတယ်။ အန်အယ်ဒီက ဝင်ပြိုင်ခဲ့သမျှ တိုင်းရင်းသားနယ်မြေတွေထဲက ရှမ်းပြည်နယ်ထဲက ညောင်ရွှေမဲဆန္ဒနယ်နဲ့ ချင်းပြည်နယ် ထန်တလန်တို့မှာပဲ အနိုင်ရခဲ့ပါတယ်။ ကယားပြည်နယ် ဖရူဆို မဲဆန္ဒနယ်မြေမှာတော့ အန်အယ်ဒီက အချိန်မီကိုယ်စားလှယ်လောင်း မတင်သွင်းနိုင်လို့ မယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။

သတိပေးခေါင်းလောင်းထိုးသံ

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပတဲ့ အချိန်ဟာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအစိုးရ အာဏာရပြီး တစ်နှစ်အကြာမှာ ကျင်းပတာဖြစ်လို့ တစ်နှစ်အတွင်း အစိုးရရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်တွေအပေါ် ပြည်သူ့လူထုရဲ့ ကျေနပ်မှုအတိုင်းအဆကို တိုင်းတာတဲ့သဘောလည်း ယူဆနိုင်ပါတယ်။ အာဏာရပါတီဟာ တစ်နှစ်အတွင်းမှာ မျှော်လင့်ချက်မြင့်မားတဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တွေရဲ့ ဆန္ဒတွေကို မဖြည့်ဆည်းပေးရုံမက၊ အစဉ်အလာ မဟာမိတ်တိုင်းရင်းသားပါတီတွေနဲ့ ဆက်ဆံရေးမှာလည်း သွေးအေးလွန်းတယ်လို့ ဝေဖန်ခံနေရချိန်မှာ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်ဟာ ပါတီရဲ့ မူဝါဒတွေကို ပြန်ဆန်းစစ်ဖို့ သတိပေးခေါင်းလောင်းသံ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီ အတက်နှင့်အကျ

ပြီးခဲ့တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို ကြည့်ရင် “မြန်မာနိုင်ငံဟာ ပိုပြီး ဒီမိုကရေစီဆန်တဲ့ အနာဂတ်ဘက်ကို ဦးတည်နေတဲ့ အရေးကြီးခြေလှမ်းတစ်လှမ်း လှမ်းနိုင်ခဲ့တာကို မြင်လိုက်ရတယ်” လို့ ရွေးကောက်ပွဲ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့ ANFREL က ဆိုပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ငန်းစဉ် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ လွတ်လပ်တရားမျှတမှု ရှုထောင့်ဘက်ကကြည့်ရင် ဒီလိုအကောင်းမြင်စရာရှိပေမယ့် လူထုစိတ်ဝင်စားမှု ရေချိန်ဘက်မှာတော့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲဟာ သမိုင်းတလျှောက် ရွေးကောက်ပွဲတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် လူထု စိတ်ဝင်စားမှု ရေချိန် အနိမ့်ဆုံး ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲပေးသူ ၇၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ အန်အယ်ဒီက သပိတ်မှောက်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲပေးသူ ၇၇ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမှာ ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ၆၉ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီး ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခု ဧပြီ ၁ ရက် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲပေးခွင့်ရှိသူ ၂၁ သိန်းကျော်ထဲက ၇ သိန်း ၈ သောင်းကျော်ပဲ မဲပေးခဲ့ပါတယ်။ ရာခိုင်နှုန်းအနေနဲ့ ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းပဲ ရှိတာကြောင့် သမိုင်းတ

လျှောက် လူစိတ်ဝင်စားမှု အနည်းဆုံးရွေးကောက်ပွဲလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့ဆင်ခြေဖုံးဖြစ်တဲ့ လိုင်သာယာမဲဆန္ဒနယ်မြေမှာ မဲပေးသူ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ထိုးကျခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုဖြစ်ရတာ “နံပါတ် ၁ ကတော့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲက အစိုးရလဲ ပြောင်းသွားမှာ မဟုတ်ဘူး၊ လွှတ်တော်ထဲမှာလည်း အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုပြီး မထည့်တာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ နံပါတ် ၂ ကတော့ မဲဆန္ဒရှင်တွေကို အသိပညာပေးမှု အားနည်းတာကြောင့်ပါ။” လို့ ရွေးကောက်ပွဲကို စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့ ANFREL က သုံးသပ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးတင်ထွန်းကလည်း ဒီအချက်တွေအပေါ် သဘောတူပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က “အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲလောက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုတွေ သိပ်မတွေ့ရတာနဲ့ဆိုင်တယ်” လို့ သုံးသပ်ပါတယ်။

လူမျိုးရေးဝါဒနှင့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပချိန်ဟာ မြန်မာပြည်အနှောက်ပိုင်း ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ မပြိမ်းသေးတဲ့ လူမျိုးပဋိပက္ခတွေကြောင့် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်မြင့်မားနေချိန်ဖြစ်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်မှာ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာတွေ ဆက်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မွန်ပြည်နယ်မှာ မော်လမြိုင်နဲ့ ချောင်းဆီကို ဆက်သွယ်ပေးထားတဲ့ တံတားကို ‘ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း’ အမည် သတ်မှတ်ပေးဖို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ ဆုံးဖြတ်တဲ့အပေါ် ဒေသခံ လူမျိုးတွေက မကျေနပ် ဖြစ်နေချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

တိုင်းရင်းသား နယ်မြေတွေမှာ အန်အယ်ဒီရဲ့ အရုံးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဦးဝင်းထိန်က “ရခိုင်ပါတီက ဒေါက်တာအေးမောင်၊ ရခိုင်အမျိုးသားတွေက ရခိုင်ပါတီက ကိုယ်စားလှယ်ကို မဲပေးတယ်ဆိုတဲ့ သဘောကို နားလည်တယ်ပေါ့။ ချောင်းဆီမှာကတော့ ရုံးတဲ့အထဲမှာ မဲပေးတဲ့လူတွေ လာမဲမပေးတာရယ်၊ မွန်ပါတီတွေ အားနည်းတာရယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မှာ “ထင်တိုင်းမပေါက်” တာက “ဘာသာစကားအခက်အခဲ” ကြောင့်လို့ ဆိုပါတယ်။ အသစ် ရွေးချယ်ခံရတဲ့ ချောင်းဆီ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံလိုက်ရတဲ့ စိုက်ပျိုးဦးစီးဌာန အငြိမ်းစား ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးအောင်ကြည်သိန်းကတော့ တံတားရက်ကြောင့်မဟုတ်ပဲ အန်အယ်ဒီ ကိုယ်စားလှယ်ဟာ ဒေသခံမဟုတ်လို့ မဲမထည့်ကြတာလို့ ဆိုပါတယ်။

သေချာတာကတော့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွေဟာ အစိုးရအပြောင်းအလဲအတွက် မဟုတ်သလို မြန်မာပြည်အတွက်ဆိုရင် လက်ရှိ လွှတ်တော် အပေါ်မှာလည်း ကြီးမားတဲ့ သက်ရောက်မှု မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အရေအတွက်အားဖြင့် မပြောပလောက်တဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မြေတွေကနေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ရလဒ်တွေနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေဟာ လာတော့မယ့် မြန်မာနိုင်ငံရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုတွေ ရှိလာမှာတော့ အမှန်ပါပဲ။